

platiti dráze, oč na této dobírce méně zaplatila, než bylo odesilatelem předepsáno, ježto zaplacení dobírky jest protiplněním příjemcovým, bez něho nemůže uplatňovati žádných práv z dopr. smlouvy ani nároku na náhradu škody. I kdyby maďarské dráhy byly odsouzeny královskou soudní stolicí v Budapešti na vrácení dobírky — ač ve spisech není proto opory — na věci ničeho to nemění, svědčilo by to jen o jiném právním názoru maďarského soudu.

Firma V. byla a jest povinna zaplatiti uloženou dobírku 22.399 Kč 10 h, dráha byla a jest povinna dobírku tu vybrati a ji žalobci odvésti. Za to, že se tak nestalo, nebo stalo neúplně, ručí odesilateli podle předpisů § 72 (4) žel. dopr. ř., jež sluší rozšířiti na všechny případy vstupu adressáta zásilky do smlouvy dopravní.

Nelze namítati, že by dráha byla povinna náhradou škody dvakráte, nebo jde zde o náhradu dvou škod, a to náhradu prvou ze ztráty zboží příjemci způsobené, jež nesouvisí nijak s dobírkou, jež musí býti nahrazena i když zboží bylo odesláno bez dobírky. Druhá škoda jest z neodvedené dobírky, o tuto nemůže se dráha obohatiti, nýbrž jest povinna jí odvésti odesilateli, jenž má na ní samostatný nárok.

Passivní legitimace dráhy československé jest opodstatněna předpisem § 100 žel. dopr. ř. jenž t. zv. bratislavským protokolem nebyl dotčen. Ovšem žalovaná dráha i maďarská měla právo dodatečný příkaz dobírkový ze 7. ledna 1921 odmítnouti, avšak když jej přijala, byla povinna jej splniti a jím se řídit.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 17. listopadu 1924 RV I 1080/24. Dr. Jan Malát.

Příspěvek k otázce procesní způsobilosti podle §u 6 c. ř. s. Pokud strana, již netýkala se žaloba, podle které rozsudek byl doručen, oprávněna je podati opravné prostředky.

O žalobě B. S. proti — »Železo,« časopis pro obchod železářský a průmysl kovodělný v Praze, na nepřípustnost exekuce, vynesl procesní soud, když za žalovanou stranu nikdo se nedostavil, rozsudek pro zmeškání.

K odvolání, jež podala firma »Železo« vydavatel'ská a jednatel'ská společnost pro obor železářský s r. o. v Praze a v němž poukazovala k tomu že ona je majitelkou časopisu »Železo,« že časopis takový nemůže býti nositelem práv a nemůže býti právní osobou, zrušil krajský odvolací soud v T. rozsudek i předchozí

řízení pro zmatečnost a žalobu odmítl, přisoudiv odvolatelce útraty odvolacího řízení.

V důvodech poukázal k tomu, že dle obsahu exekučních spisů vedla exekuci firma »Železo,« vydavatelská a jednatelská společnost, žalován je však časopis »Železo« k rukám vydavatele a hlavního redaktora J. H., majitelkou časopisu toho že je jmenovaná společnost a že časopis »Železo« jest jen majetkovou hodnotou firmy, není samostatným subjektem právním a nemá procesní způsobilosti, k níž dle §u 6 c. ř. s. přihlížeti jest z povinnosti.

Nedostatek ten nelze odstraniti ani opravou žaloby, když ne jedná se o nesprávné označení firmy, jež měla býti žalována a kterou strana žalující z obsahu spisů exek. mohla znáti, nýbrž když jako strana žalovaná byl uveden jako subjekt samostatný časopis »Železo.«

Dovolací stížnosti žalobcově nejvyšší soud nevyhověl z důvodů:

Výtka nesprávného právního posouzení věci a protispisovosti napadaného usnesení není opodstatněna. Odvol. soud vychází prý z nesprávného skutkového podkladu, že jest žalován časopis »Železo,« ačkoli prý je z obsahu žaloby vidno, že tomu tak není. Tímto tvrzením ocítá se však stěžovatel sám v odporu se spisy, neboť jak na rubru tak i v kontextu žaloby jest uvedena jako žalovaná strana »Železo«, časopis pro obchodí železářský a průmysl kovodělný v Praze, nikoli však fy »Železo« časopis atd. v Praze. Nejde o nějaké neúplné označení jednoho a téhož podniku, nýbrž o žalobu na časopis, tedy, jak správně odůvodnil soud odvolací, na pouhou majetkovou hodnotu firmy »Železo« spol. s obm. r. v Praze. a žádný samostatný subjekt právní. Odvolací soud posoudil proto věc zcela správně, nepřiznal-li časopisu »Železo« procesní způsobilosti ve smyslu §u 1. c. ř. s. Jde ještě pouze o to, bylo-li lze nedostatek ten odstraniti po rozumu §u 6 c. ř. s. opravou žaloby, jak má stěžovatel za to. I v té příčině jest souhlasiti se soudem odvolacím, poněvadž nešlo o pouhé doplnění vadného názvu jedné a téže právnické osoby, nýbrž o to, aby nahrazena byla strana nesprávně žalovaná a ke sporům nezpůsobilá právnickou osobností ke sporům způsobilou. Další výtka stěžovatelovu, že odvolání firmy »Železo,« spol. s obm. r., mělo býti pro nedostatek pasivní legitimace ke sporu zamítnuto, nebyla-li tato dle názoru odvolacího soudu žalovanou, nelze rovněž shledati odůvodněnou, neboť doručením rozsudku první stolice jednateli této firmy byla tato do sporu zatažena a nabyla takto právního zájmu na tom, aby odstraněn byl zmatečný rozsudek, z něhož

jí hrozila majetková újma. Toto nutné zakročení firmy »Železo,« spol. s obm. r. bylo zaviněno, jak správně uvádí soud odvolací, žalobcem a proto byl také výrok o útratách ustanovením Šu 51 odst. 1 c. ř. s. správně odůvodněn.

Bezodůvodnému rekursu nebylo proto vyhověno.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 19. listopadu 1924 č. j. RI 896-24/1. Dr. Žemlička

Žaloba na placení alimentů člena řádu milosrdných bratří proti Řádu podaná nenáleží na pořad práva.

Nejvyšší soud zrušil oba rozsudky nižších stolic, jakož i veškeré řízení jim předcházející a odmítl žalobu, domáhající se na žalovaném řádu placení alimentů 50 h denně pro nepřipustnost pořadu práva. Žalobce domáhá se svého nároku 1: jednak na základě stanov řádu, což konec konců znamená vlastně na základě předpisů kanonického práva a 2. jednak na základě smíru uzavřeného u zemského soudu ve Vídni.

ad 1. Duchovní řády jsou korporacemi veřejného práva, smlouva o přijetí do takového řádu, jejich obsah podávají řádové stanovy (regule) a příslušné doplňovací předpisy církevního práva, jest tedy titulem veřejnoprávním a toho rázu jsou tedy i nároky k ní, tudíž ze stanov řádových a příslušných předpisů církevního práva vyvozované, takže podle § 1 j. n. na pořad řádných soudů nenáleží. Duchovní řády nespádají totiž ani pod spolč. zák. z 29. listopadu 1852 č. 253 ř. z., ani pod spolč. zák. z 15. listopadu 1867 č. 134 ř. z., naopak stanoví spíše § 3 lit. a) posl. zákona, že duchovní kongregace posuzovati jest podle předpisů o nich daných. Tu pak § 31 zák. ze 7. května 1874 č. 50 ř. z. o úpravě zevních poměrů kat. církve odkazuje ohledně zevních klášterních společenstev v kat. církvi existujících na zvláštní předpisy o nich platné. Po zrušení kondordátu jest to min. nař. z 13. června 1858 č. 95 ř. z. o duchovních řádech a kongregacích, jež však se otázky naší netýče. Následkem toho zůstává otázka nároků toho druhu, jaký žaloba vznáší, církevní samosprávě.

To vše jasně plyne z motivů k cit. zák. ze 7. května 1874 č. 50 ř. z. církevní poměry upravujícího. Tyto podávají nejprve historický přehled poměrů církve ke státu a praví pak pod II 2. že postavení, jež katolická církev toho času ve veřejném organismu zaujímá, jest postavení privilegované veřejné korporace, že opačný systém, americký to systém, spočívá-